

Léto
2018

ZAHRADNÍ
CENTRA CS

PROFESIONÁLNÍ ZAHRADNÍCI

tip

**LÉTO V PLNÉM
PROUDU:**

jarmanky, voda v zahradě,
růže, domácí limonády

Ta nejhorší a nejhektičtější část roku pro každého zahradníka končí v červnu. Nápor zákazníků pomalu ustupuje a my máme čas se rozhlédnout kolem sebe. To, co

vidíme, nás těší. Nastává sezóna plná květů, slunce, barev a vůní. Sezóna, kterou já osobně mám nejraději.

Každý rok se snažím svým zákazníkům vysvětlit, že léto je pro výsadbu kontejnerovaných rostlin stejně vhodné jako jaro. V případě, že neplánujete na dlouhou dobu odcestovat a budete mít možnost rostliny zalévat. Letní část roku pro vás přináší naopak výhodu, že rostliny už jsou narostlé a vy alespoň víte, co si kupujete.

Květy růží prozáří každé vhodné zákoutí. Tyto královny zahrad jsou náročnější na pěstování, ale přesto určitě stojí za hřích, pokrývné, polyanthy, parkové a další typy v létě kralují zahradním centrům. Úžasně jim pomáhají trvalky, pro něž je léto hlavní sezónou prodeje. Nabídka je opravdu velká a jejich květy zbarví každé zákoutí. I ta stinná, klidová, kde si za pomoci různých vodních staveb a předmětů můžeme vykouzlit klidné zákoutí, nechte se inspirovat naším časopisem.

Léto, to jsou i rozkvetlé terasy, balkóny, vstupy – ani na ty jsme nezapomněli. A když terasa a slunce a vedro ... tak i osvěžení. Domácí limonády jsou hitem současnosti – jak na ně? Za pomoci bylinek a ovoce od nás je to jednoduché. Užívejte si léto a přijďte se osvěžit také k nám – zahradní centrum v létě opravdu stojí za to. Budeme se na vás těšit.

Marie Hubálková Matúšů
vedoucí redakční rady

Zahradnické zajímavosti

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

Rošty na dosušení cibule

Kdo pěstuje cibuli, dobře ví, že před uskladněním je důležité ji dosušit, aby dlouho vydržela v dobrém stavu. Proto se cibule u nás často váže do copů a dosušuje se ve stodolách či pod přístřeškem na stěnách hospodářských budov. Komu se nechce vázat cibulky do copů, může využít k dosušení speciálně upravené rošty. Na ně se vedle sebe ukládají rostliny tak, že vlastní cibule je nahoře a listy visí dolů. Tento způsob umožňuje sběr cibule ještě se zelenými listy.

Měsíček (slovensky nechtík, latinsky *Calendula*)

Patří mezi nejběžnější bylinky našich zahrad. Pochází pravděpodobně z jižní Evropy, a ačkoliv je to jednoletá rostlina, jednou vysetý zůstává často na zahradě mnoho let. Snadno se vysemeňuje a někdy se rozmnožuje i více, než je žádoucí. Mladé lístky se přidávají do salátů a květy se používají na dozdobení pokrmů. Natě měsíček urychlují kompostovací proces, takže jsou užitečné i na úplném sklonku svého života. Ze všech částí rostliny je

nejužitečnější květ – má silné dezinfekční i detoxikační schopnosti. Používá se k léčbě otoků, modřin i bolestivých bodnutí hmyzem. Nejsilnější léčivé účinky mají odrůdy s květy oranžové barvy. Na záhoně působí jako repelent, odpuzuje některé druhy hmyzu.

Zahradní trpaslík

Ačkoliv zahradní trpaslíci rozdělují milovníky zahrad do dvou názorově odlišných táborů, nedá se popřít jejich poměrně zajímavá minulost. Trpaslík, také nazývaný skřítek (v zahraničí gnom), má mít magickou sílu trestat, ale i chránit lidi. Kromě toho mají trpaslíci chránit podzemní poklady, zejména ty zlaté, které se ukrývají v hlubinách země. Zvláštní je, že sošky trpaslíků se často nacházejí v zahrádkách jako dekorace. Asi to bude kvůli pověsti, která tvrdí, že trpaslíci se mají zapojovat do skrytých procesů života rostlin. Zatímco jedna skupina lidí trpaslíky miluje, další skupina je nenávidí jako způsob kýčovitého nahlížení na zahradu. Právě proto se trpaslíci nesmějí prezentovat třeba na světově známé zahradnické výstavě Chelsea Flower

Rošty na dosušení cibule

Show. Jenom v rámci oslav jistého výročí byla jejich přítomnost povolena v roce 2013, ale jenom pro tento jubilejní ročník. Malí skřítci toho využili a na výstavě se objevili v četném množství. Zaujalo to i novináře, kteří malým strážcům podzemí a zahrad udělali sice krátkou, ale intenzivní reklamní kampaň.

Podivná spolupráce

V jihovýchodní Asii roste zajímavá epifytní rostlina *Hydnophytum formicarum*. V dolní části vytváří na první pohled podivnou, ztlustlou část, která se nazývá caudex. Obsahuje četné komůrky různých velikostí, v nichž sídlí populace mravenců, kteří s rostlinou spolupracují. A vycházejí s ní velmi dobře. Rostlina mravencům v těchto dutinkách nabízí exkluzivní a bezpečné bydlení, mravenci za odměnu rostlinu chrání před jiným hmyzem, který by jí

mohl způsobit škodu. Je to sice podivná, ale léty prověřená spolupráce výhodná pro obě strany.

Korten

V posledních letech se v zahradním prostoru objevuje nový, na pohled zajímavý prvek. Je to korten, zvláštním způsobem upravená ocel, která po vystavení venkovním podmínkám vytvoří na povrchu zvláštní patinu rezavého typu. Tato patina chrání vnitřní, podpovrchovou vrstvu oceli před opravdovou korozí. Rezatý vzhled této oceli je v něčem docela magický. Působí trochu překvapivě, ale ve většině případů také velmi elegantně. Z kortenu se proto vyrábějí třeba ohniště, květináče, různé plastiky, zástěny i ploché siluety věcí i postav. Kdo by to před lety řekl, že někomu na zahradě učaruje rezatý vzhled některých prvků!

Ale stalo se – a nutno uznat, že v mnoha případech kortenové předměty vypadají opravdu dobře.

Půdopokryvné rostliny

V zahradách i parcích často řešíme stejný problém – jak zařídit, aby nám všude nerostl plevel, který se musí neustále odstraňovat. Místo různých sítí, plachet a mulčovacích materiálů pro tento účel nejlépe poslouží půdopokryvné rostliny. Jejich výsadba je sice v krátkodobém horizontu vnímání dražší než výše zmíněné prvky, ale má také mnoho výhod. Po zapojení porostu do souvislého celku se četnost údržby snižuje, až se dostane do minimálních hodnot. Dlouhodobě takto realizované výsadby šetří hodně času a tím i finančních prostředků. A co je důležité – vypadají hezky!

Zahradnická hantýrka

TEXT A FOTO

Pavel Chlouba

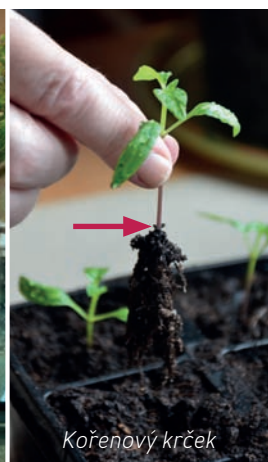
Kristátní a monstrózní formy

Čarověník

Hydroponie

Kořenový krček

KRISTÁTNÍ A MONSTRÓZNÍ FORMY

Při pěstování kaktusů a sukulentů se občas setkáváme s neobvyklými tvary, které se velmi výrazně liší od běžně pěstovaných druhů. Na rozdíl od nich se kristátní a monstrózní formy vyznačují odchylkou, která se projevuje růstovými změnami ve formě zkroucených, spirálovitě stočených či nepravidelně částí rostlin. Vznik kristátních a monstrózních forem dlouhodobě zaměstnával laickou i odbornou veřejnost. Z mnoha hypotéz vzniklo takto pozměněných organismů se jako nejpravděpodobnější jeví názor, že tyto formy vznikají jako důsledek nějaké stresové situace. Monstrózní a kristátní formy bývají často předmětem specializovaných sbírek, jiná skupina pěstitelů je ale odsuzuje jako nepřírozené a kýčovitě.

ČAROVĚNÍK

Čarověníky jsou metlinaté nebo hnízdovité útvary, které vznikají náhodně na některých dřevinách, zejména stromech. V některých případech se jedná o geneticky nestálé tvary, které vznikly následkem nemoci v rostlinném organismu. Pro zahradnictví jsou podstatné čarověníky, které vznikly jako náhodné mutace a jsou geneticky stabilní. Některé velmi atraktivní exempláře se vyznačují kompaktnějším tvarem a pomalým růstem. Ve školkařském značení těchto rostlin se používají zkratky WB nebo HB. Obě tyto zkratky jsou rovnocenné, zkratka HB pochází z německého slova „Hexenbessen“, zkratka WB je anglického původu a znamená „witches broom“. V okrasném zahradnictví daly čarověníky vzniknout mnoha zajímavým odrůdám, obvykle kompaktního růstu.

HYDROPONIE

Základy hydroponického pěstování rostlin jako první pro moderní civilizaci objevil a popsal německý botanik Julius von Sachs při svém dlouhodobém pracovním pobytu v Praze

začátkem druhé poloviny 19. století. Hydroponie je způsob pěstování rostlin v tzv. živném roztoku bez existence půdy. Tato metoda pěstování má několik nesporných výhod. Umožňuje zejména optimalizovat přísun živin do rostlinného organismu a pěstovat rostliny bez nároků na speciální substráty či půdu. S hydroponickým pěstováním také ale souvisí i určité problémy. Jedním z nich je například otázka, jak ukotvit rostliny, aby se nadzemní část nedostávala do živného roztoku. Pro hydroponické pěstování rostlin v domácích podmínkách se pro tento účel používají různé neutrální materiály jako například cihlová drť, kamínky, keramzit apod. Při produkčním pěstování rostlin se používá například minerální vata nebo speciální plastové nosiče. Hydroponicky se dají pěstovat jak rostliny okrasné, tak užitkové.

KOŘENOVÝ KRČEK

Pod názvem kořenový krček se rozumí místo, kde nadzemní část rostliny přechází do kořenové soustavy. Je to tedy část rostliny, která se nachází těsně nad povrchem půdy. Této části rostliny je třeba si pečlivě všimnout zejména v situacích, kdy rostlinu přesazujeme nebo vysazujeme na trvalé stanoviště. V absolutní většině případů je důležité rostlinu i na novém stanovišti vysadit tak, aby kořenový krček zůstal těsně nad povrchem půdy. Když se kořenový krček zapustí příliš hluboko, obvykle dochází k poškození kořenů a úhynu rostliny. Jsou ale situace, kdy je mírné zapuštění kořenového krčku do půdy přímo žádoucí. Tímto způsobem se vysazují třeba růže, plaménky nebo rajčata. Občas se na téma hloubky výsadby vedou diskuze v případě sázení ovocných stromků. V případě, že jsou kulturní odrůdy roubované nebo očkované těsně nad zemí, zapuštěním kořenového krčku do půdy by mohlo dojít k tomu, že do půdy zakoření i samotná odrůda. Tím dochází k potlačení vlastností podnože a ovocná rostlina získá zcela jiný charakter růstu. Ve většině případů se to považuje za negativní jev.

KAPUT

Premium

PROTI NEŽÁDOUCÍ VEGETACI

- Totální herbicid na veškerou nežádoucí vegetaci se systémovým účinkem
- Hubí jednoleté i vytrvalé plevely včetně kořenů
- Likviduje plevely v chodnících, zámkové dlažbě, podél plotů, ve vinicích, ovocných sadech a v lesních školkách
- Nátěrem na řezné plochy zabráňuje novému obrázení nežádoucích dřevin
- Potlačuje pařezové výmladnosti v lesním hospodářství
- 100 ml ošetří až 250 m² plochy

LIMANISH

Premium

PROTI PLŽŮM A SLIMÁKŮM

- Obsahuje rostlinné atraktanty, díky kterým je pro slimáky neodolatelný, svou vůní je přitahuje a velmi jim chutná
- Použité zhořčovadlo Bitrex zároveň odrazuje psy, kočky a jiné domácí mazlíčky od konzumace
- Díky bezprašnému povrchu jsou granule vysoce odolné proti dešti - slimáci jsou při vlhkém počasí neaktivnější!
- Účinkuje dlouhodobě a spolehlivě, je registrován do širokého spektra plodin

NOHEL GARDEN a.s. - Budínek 86, 3 km od Dobříše, tel.: +420 318 533 511, office@noheltgarden.cz, www.noheltgarden.cz

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

Dopřát si radosti z pěstitelství, doteků s rostlinami či „ušpinit“ si ruce od hebké půdy může i ten, kdo nemá zahradu. Zahradničení je vášně, kterou lze rozvíjet i na terase či balkóně panelákového bytu. A není to zahradničení druhé kategorie, je stejně plnohodnotné jako velkorysé budování zahrady na velkém pozemku.

Zahrádky v květináčích

Vstupenkou do světa zahradničení na balkónech či terasách jsou květináče, truhlíky, bedýnky, staré vany, vyřazené sudy, kamenná koryta, hrnce či pytle nej-různějšího původu, které mohou poslou-žit jako pěstitelské nádoby. Tam všude mohou růst, kvést i plodit rostliny, které do vašeho okolí vnesou půvab a proměnlivou eleganci rostlin. Pěstování rostlin v nádobách přináší na jedné straně určitá omezení, na straně druhé velmi významné výhody.

Pěstováním rostlin v nádobách máme možnost vylepšit si bydlení a pobyt venku. Podle vlastních možností i vkusu lze úspěšně pěstovat rostliny jak v moderních trendových květináčích, tak i ve starých a zapomenutých nádobách, které dlouhé roky čekaly na svoji šanci ve stodolách a kůlnách. Zahradničení s rostlinami v nádobách může přinést okázalé sestavy květin nejmodernějších odrůd i skromné, ale elegantní květinové dekorace v duchu životního stylu našich babiček. Je na každém, kterou cestu si zvolí, důležité je jen to, aby pěstování rostlin v nádobách vedlo ke štěstí a radostnému pocitu ze zahradničení.

Naše tipy pro pěstování květin v nádobách

- * Rostliny pěstované v nádobách mají omezenou zásobu živin a vody. Jejich kořeny nemohou zasahovat do hloubky a postarat se samy o sebe. Rostliny v květináčích vyžadují pravidelnou **závlivku** a podle konkrétních nároků pěstovaných druhů i **přihnojování**.
- * Pěstitelský substrát se v nádobě během slunných dnů rychleji prohřeje. V jarním období je to výhoda, která zrychluje rašení rostliny i její růst. V horkém létě je to pro mnoho druhů velké omezení, neboť při vysokých teplotách substrátu je aktivita kořenů mnohem nižší a rostliny trpí nedostatkem vody i v případě, že jsou zalité. Správným **výběrem nádoby** i její barvy se dá tento problém částečně potlačit. Světlé a velké nádoby jsou pro letní život rostlin mnohem vhodnější.
- * Rostliny pěstované v nádobách se poměrně snadno přenášejí. Díky tomu je možné je v rámci jednoho prostoru **přemisťovat** a vytvářet různé kombinace tvarů, barev a struktur.
- * Rostliny v nádobách nabízejí možnost **rychlých změn**. Zvláště v případě krátkověkých kultur, jako jsou letničky, dvouletky či cibuloviny, je možné během krátké chvíle zcela změnit obsah nádob a dosáhnout zcela jiných a nových efektů.
- * Pěstováním rostlin v nádobách lze vytvářet dekorace v závislosti na **ročním období**. Stejná sada nádob může posloužit pro jarní, velikonoční, letní i adventní výsadbu rostlin.
- * Použitím vzrostlých rostlin v okamžiku výsadby lze dosáhnout **okamžitého efektu**.
- * V rámci jediného prostoru lze díky nádobám pěstovat rostliny **různých charakterů** – okrasné listem, květem i rostliny užitkové.
- * Pěstování rostlin v nádobách dává obrovské možnosti i majitelům větších zahrad. Prostřednictvím nádobových rostlin lze **vyplnit dočasně volné prostory** mezi vysazenými rostlinami.

Hladové královny léta

TEXT **Julie Bláhová**
FOTO **Dreamstime**

Růžím se někdy říká hladové rostliny, protože kvůli tvorbě květů a nahrazení řezem odstraněných výhonů spotřebují hodně energie. Se svými krásnými a často i vonnými květy, které posléze vystřídají atraktivní šípky, se ale pěstují po staletí a jsou asi nejromantičtějšími květinami. Nepostradatelné jsou ale i v moderních zahradách.

Málokterá zahrada se bez růží obejde. Existují v mnoha podobách, vždyť také rod růže zahrnuje asi 150 druhů v tisících kultivarů. Některé jsou přitom starší než Římská říše, většina však pochází z druhé poloviny 18. století. Šlechtění růží ale pokračuje i dnes a každý rok se objevují nové odrůdy různých typů a velikostí.

Krásky známé i neznámé
Pro snazší orientaci se růže dělí do několika skupin, a to podle jejich vzrůstu a velikosti, bohatosti květů nebo míry prošlechtění, přičemž každá skupina je vhodná k jiným účelům.

Velkokvěté záhonové, resp. čajohybridy

Keřové nebo vzpřímené růže s dlouhými stonky výšky 75–100 cm mají velké jednotlivé květy dokonalých tvarů – hodně okvětních lístků. Často voní. Kvetou do podzimu – trvale nebo na několikrát. Každoroční důkladný řez, odstraňování odkvetlých květů.

Hodí se k řezu i do záhonů.

Mnohokvěté záhonové, resp. floribundy nebo polyantky

Vyšší či keřovitý vzrůst, chocholíky 3 až 25 květů, jednoduchých nebo poloplných, neřídka vonných. Kvetou opakovaně až do podzimu. Nižší polyantky jsou vysoké do 60 cm, vyšší floribundy do 120 cm. Odstraňování odkvetlých květenství podporuje năsadu květů, řez mimo sezónu.

K řezu, do záhonů i jako živý plot.

Půdopokryvné

Nízké, husté až poléhavé keře, malé listy, jednoduché až plné květy, obvykle nevonné. Některé růže jsou vzrůstnější, jiné plazivé a zakořeňující. Většina odrůd kvete neustále, někdy jen jednou za sezónu. Řez minimální, mírný pro udržení tvaru.

Na svahy, zídky i do nádob. Odolné vůči chorobám.

Patiové a miniaturní

Patiové jsou zakrslou verzí předchozích růží s jednoduchými až poloplnými nevonnými květy v bohatých květenstvích. Kvetou celou sezónu, hodí se do nízkých záhonů, nádob, jako dekorace dvorků. Miniaturní růže jsou ještě menší, kvetou postupně od léta do podzimu.

Dobré do nádob, k olemování záhonů, řez minimální.

Keřové

Vyšlechtěné v minulém století, vyšší než záhonové, zhruba 1–2,5 m, starší odrůdy kvetou obvykle jen jednou, moderní opakovaně až do podzimu. Květy jednoduché až plné, jednotlivé i v květenstvích, zpravidla vonné.

Nevyžadují přísný řez. Do smíšených záhonů, jako solitéry i do plotů.

Historické a botanické

Mezi historické patří po staletí šlechtěné růže. Kvetou jen jednou uprostřed léta. Bohaté květy jemných i sytých barev, které časem získávají výrazné odstíny, a krásně voní. Uplatní se jako keřové solitéry i ve smíšených záhonech. Botanické, resp. původní přírodní růže, s jednoduchými až poloplnými květy kvetou také jen jednou za rok.

Jsou houževnaté, odolné a vhodné do výsadeb v přírodním stylu.

Zdraví růží

Ke zdraví růží nejvíce přispějete vzdušným a světlým prostředím, kvalitní vododržnou, ale zároveň propustnou zeminou, přihnojováním a správným řezem. V rámci prevence vybírejte vždy zdravé a odolné růže. Odumřelé, poškozené nebo dokonce napadené části rostlin pravidelně odstraňujte a podporujte výskyt užitečného hmyzu. Při napadení chorobou či škůdce je nutné provést ochranné opatření co nejdříve – vyhněte se tak rozšíření. Z nemoci bývají růže napadány nejčastěji černou skvrnitostí, padlím nebo plísni a ze škůdců pak mšicemi, pilatěnkou nebo pidikřískem. Rozhodnete-li se pro aplikaci chemického přípravku, je nejvhodnější dobou soumrak, kdy už většina užitečného hmyzu nelétá.

Pnoucí

Rozdělují se na tzv. climbery a ramblery. První představují běžné pnoucí růže s pevnými stonky. Rostou do výšky 2–3 m a kvetou většinou opakovaně na postranních výhonech loňského dřeva. Květy jsou různorodé, některé vonné. Je nutný pečlivý řez hned v prvních letech, jinak rostou příliš vzhůru a kvetou vysoko. Vyjímají se na zdech, pergolách a plotech. Ramblery vytvářejí několik metrů dlouhé ohebné výhony s květy, které se objeví jen jednou za léto. Některé rostou bujně, dokážou šplhat po stromech, lze je tvarovat do girland, pěstují se na pergolách.

Jsou náchylné k plísním – potřebují kolem sebe volný vzdušný prostor.

Půda, výživa, zálaha, mulč

Půda by měla být mírně kyselá, vlhká, propustná a bez plevelů. Po jarním řezu rostliny přihnojte a kvůli udržení vlhkosti a bezplevelného stavu půdu zamulčujte. Přihnojovat můžete i později, zvláště po odkvětu, max. ale do poloviny léta, poté už jen hnojivem s obsahem draslíku. Zálivku provádějte pravidelně jen dokud růže nezakoření, po ujetí stačí pouze za velkého sucha.

Pěstování v nádobách

Malý objem půdy vyžaduje pravidelnou a důkladnou zálivku a výživu. Důležitá je stabilní nádoba, drenáž a propustný substrát. Květináč postavte na kamínky nebo špalíky dřeva, aby nestál přímo na zemi. Mezi půdou a okrajem nádoby by měla být mezera 3 cm. Po jarním řezu přidejte k rostlinám plné hnojivo, během sezóny můžete přisypat listovku a přihnojit tekutým hnojivem, příp. aplikovat listové.

Odstranění vlků

Růže se roubují na odolné podnože, jejichž výhony jsou životaschopnější než výhony naroubovaných odrůd. Pokud tedy od kořenů vyrůstají tzv. vlky, je třeba je co nejdříve odstranit, jinak mohou nabýt převahy nad ušlechtilými výhony. Odhrňte proto od kořenů půdu, planý šlahoun uchopte a rázným trhnutím ho celý odstraňte. Při pouhém odříznutí by mohl vyrůst znovu.

Vyvazování pnoucích

U opor je nutné růže vyvazovat. K nataženým drátům můžete použít speciální svorky nebo provázek vyvázaný do tvaru osmičky. Výhony musí mít prostor k růstu – úvazky je nesmí škrtit a výhony se nesmějí odírat o dráty. U vertikálních solitérních opor růže vyvazujte tak, aby rostly spirálovitě.

Všechno něco stojí

I krása růžových květů je vykoupena odpovídající péčí. Aby růže zdravě rostly a bohatě kvetly, vyžadují patřičné podmínky, správnou údržbu péči a vhodnou ochranu.

Správný řez

Všechny růže potřebují každoroční řez v rozsahu daném jejich typem. Stonky o síle do 1 cm stříhejte zahradnickými nůžkami, do průměru 3 cm použijte nůžky na živý plot a na silnější výhony vhodnou pilku. Samotný řez musí vést asi 5 mm nad vybraným očkem a mírně šikmo tak, aby dešťová voda mohla stékat po řezu směrem od oka. Nůžky musejí být ostré, jinak

budou konce řezu roztřepené a pohmožděné a budou se dlouho hojit, nemluvě o možné infekci.

* Většina záhonových růží – velkokvětých i mnohokvětých, i jejich menší verze – patiové, miniaturní nebo půdopokryvné kvete opakovaně od léta do podzimu. Květy vytvářejí na mladých výhonech, proto je nejlepší provádět řez v období vegetačního klidu.

* Keřové růže, resp. moderní keřové a historické, kvetou obvykle naopak na starém dřevě. Každoroční řez musí proto udržovat rovnováhu mezi starými a novými výhony. Obecně platí, že růže kvetoucí jednou za sezónu se řezou po odkvětu, opakovaně kvetoucí mimo sezónu.

* Climbery kvetou zpravidla opakovaně a řez se tedy realizuje mimo vegetační období. Hlavní výhony se přitom vedou co nejvíce horizontálně. Ramblery naopak kvetou jednou za rok na ložském dřevě a řezou se po odkvětu. Cílem je odstranit jednu třetinu odkvetlých výhonů.

* Zvláštním přístup vyžaduje odstraňování odkvetlých květů, který zabrání rostlině v tvorbě semen, a tím ztrátě energie, a současně podpoří násadu dalších květů. Odkvetlý květ vždy odstraňte i se stonkem až k prvnímu vyvinutému listu. U mnohokvětých růží odstříhávejte postupně první odkvetlé květy a nakonec celý trs – opět až k nejbližšímu vhodně směřovanému očku u paždí listu.

BROS

BROS na komáry

Repelenty – řada preparátů na komáry a klíšťata ve formě spreje, roztoku nebo pěny pro aplikaci na pokožku. Složení preparátů účinně chrání před poštípáním hmyzem po mnoho hodin. K dostání ve verzi pro děti už od prvního roku života. Pro venkovní použití – produkty ve formě spirály a tyčinek pro použití pod širým nebem. Kouř vydávaný při žhavení zajišťuje několikahodinovou ochranu před různým hmyzem, který často zneprjemňuje letní večery.

BROS lepy

Lepy pro použití na rostliny – jednoduché řešení problémů souvisejících se žravými škůdci na rostlinách. Žlutá barva přitahuje hmyz, který se přilepí do pasti, a je mu tak omezen pohyb, což znemožňuje jejich rozmnožování a umožňuje kontrolovat jejich množství. Lepy na mouchy – jednoduché použití a účinné řešení, k dostání v mnoha praktických formách. Pokryté vrstvou nevysychajícího lepidla si zachovávají vysokou účinnost po velmi dlouhou dobu.

ÚČINNÝ NA HMYZ

BROS aerosol

Preparáty ve formě aerosolů – na hubení létajícího a lezoucího hmyzu, jako jsou mouchy, šváby, mravenci, vosy nebo sršni. Kombinace několika moderních aktivních látek zajišťuje velmi rychlý a silný účinek.

Používejte biocidy bezpečným způsobem. Před použitím si vždy přečtěte označení a informace o přípravku.

www.bros.eu

Trvalka sezóny 2018:

Jarmanka

TEXT A FOTO

Český spolek perenářů

Jarmanky (*Astrantia*) patří do čeledi mříkovitých, stejně jako například mrkev, celer nebo petržel. I když jsou jarmanky vhodné do nejrozličnějších typů zahrad, nepatří zrovna mezi trvalky, které by byly často k vidění. Přitom jde o rostliny nenáročné, zajímavé a známé mimo jiné i z naší přírody. Propagace těchto relativně méně známých rostlin byla jedním z důvodů, proč je členové Českého spolku perenářů vybrali jako trvalku sezóny 2018.

‘Claret’

Trvalka
sezóny

Zahradní sortiment jarmanek je v naprosté většině tvořen odrůdami jarmanky větší (*A. major*). Tento druh je poměrně hojný i v naší přírodě na vlhčích loukách, lesních pasekách a ve světlých lesích či křovinách, najdeme ho ale i na nepodmáčených okrajích vodních ploch.

Rostliny jsou nápadné především svými okoličnatými květenstvími, tvořenými u zahradních odrůd nápadně zbarvenými listeny a množstvím jednotlivých, podobně jako listeny zbarvených, drobných kvítků. Květenství botanického druhu je bělavě nazelenalé či velmi lehce narůžovělé. Zahradní odrůdy pak vynikají

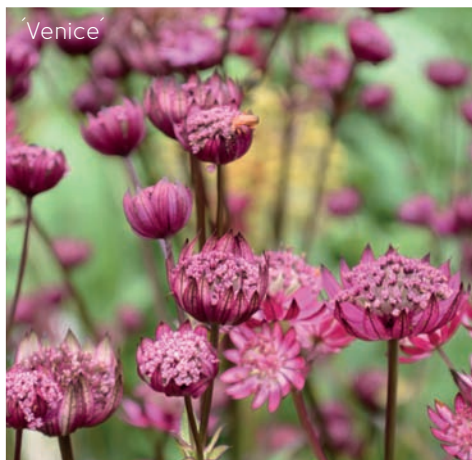
výrazněji zbarvenými květy, často jasně růžovými až nachově červenými. V nabídce jsou ale i odrůdy téměř čistě bílé. Příkladem odrůd s tmavě červenými květenstvími jsou 'Hadspen Blood', 'Konings Kinderen', 'Abbey Road', 'Venice', 'Rosen-sinfonie', 'Claret' aj. Z růžově kvetoucích kultivarů je možno jmenovat třeba 'Roma', 'Star of Royals', světle růžová je pak 'Pink Pride' či 'Lola' aj.

Bílou odrůdou s nazelenalými listeny je např. 'Snow Star', více zelená pak 'Orlando'. Existuje rovněž odrůda 'Sunningdale Variegated' s výrazně krémově žlutě panašovanými listy. Výškou se od sebe jednotlivé odrůdy nijak dramaticky neliší, obvykle dorůstají 50–90 cm, podle stanovištních podmínek.

Na vhodném stanovišti se jedná o dlouhověkou rostlinu, které se dokážou i samy přesévat. Vyžadují ale půdy stále mírně vlhké, resp. nevysychavé. Pokud je půda opravdu stále spolehlivě vlhká (zejména v létě), pak snášejí i plné slunce. Obecně ale dávají přednost spíše polostinným místům či stanovištím s rozptýleným světlem. Lze je ale použít i do stále zastíněných ploch. Tolerují většinu

běžných zahradních půd, upřednostňují ale místa s půdou propustnou s vyšším podílem organické hmoty. Množí se dělením trsů brzy na jaře nebo po odkvětu a některé odrůdy pak i výsevem.

Velmi dobře se hodí do přírodně pojatých zahrad a květinových výsadeb, do kombinovaných trvalkových záhonů, jako doplněk ve výsadbách nižších keřů, do podrostových výsadeb například společně s bohyškami (*Hosta*), dlužnicami (*Heuchera*), kakosty (*Geranium*) apod. Hezky vypadají i jako květiny k řezu.

Živý plot: AKÝ DRUH SI VYBRAŤ?

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

Sortiment rastlín, ktoré sa hodia pre živé ploty, je pomerne veľmi bohatý. Prinášame vám malý prehľad opadavých listnatých drevín vhodných pre strihané živé ploty.

Ligustrum

Hlavným poslaním živých plotov je rozdeľovať dva priestory, izolovať jedno miesto od druhého, zabezpečiť čo najsilnejší pocit súkromia. Okrem toho živé ploty „vedia“ vytvoriť i zaujímavé pozadie pre rastliny pestované na záhrade. Či sa nám to už páči alebo nie, svojou povahou živé ploty spôsobujú to, že ich budeme mať na očiach prakticky denne. Snád' i preto by sme mali živým plotom venovať dostatok energie, a to od založenia a výberu rastlín až po jeho údržbu.

Cornus - drien (česky dřín)

Živé ploty z driena bývajú husté a veľmi pôsobivé. V jarnom období kvitnú žltými kvetmi, ktoré sú veľmi cenným zdrojom potravy pre čmeliaky, včely a iné druhy opel'ovačov. Z kvetov sa ku koncu leta vytvárajú drobné, červené plody, ktoré sú jedlé, veľmi zdravé, ale pomerne kyslé. Driene najlepšie prosperujú v teplejších oblastiach, v hlbokých, dobre priepustných pôdach s vyšším obsahom vápnika. Z tohto druhu sa dajú vytvárať aj nízke plôtky vysoké iba okolo 40 cm.

Swida alba - svíb biely (česky svída bílá)

Pre založenie živého plotu môžeme použiť základný čisto zelený botanický

druh, alebo niektorý z kultivarov. Na obrázku je *Swida alba* 'Variegata', veľmi často sa tento druh predáva v našich záhradných centrách aj pod starším názvom *Cornus alba*. Živé ploty zo svíbu vyzerajú dobre do výšky okolo 130–150 cm. Sú to skromné rastliny, ktorým stačí bežná záhradná pôda a miesto na slnku alebo v polotieni.

Malus - jabloň

Pre dopestovanie živých plotov sa používa pomerne zriedkavo. Je to trochu škoda, pretože jabloňové ploty môžu vyzerať veľmi dobre. Pre tento účel sa používajú hlavne drobnoplodé botanické druhy [napr. *Malus sargentiana*]. Krásne živé ploty sa dajú vytvoriť z okrasnej jablone *Malus*

Cornus

‘Evereste’, v jarom období bohato kvitnú bielymi kvetmi, na jeseň rastliny zdobí množstvo drobných oranžových plodov.

Ligustrum – vtáčí zob (česky ptačí zob)

Tradičná drevina používaná pre živé ploty veľmi často. V našich podmienkach sa používajú najčastejšie druhy *Ligustrum vulgare* a *Ligustrum ovalifolium*. Oba druhy sú rovnako hodnotné. *Ligustrum ovalifolium* je stálezelený, v silných zimách, alebo

to dojemom, že dlho nechce rásť. Po zakorenení ale rastie veľmi dobre. Veľmi často si hraby ponechávajú uschnuté listy i cez zimné obdobie, neplatí to ale absolútne u všetkých kusov. Živé ploty z hrabu podporujú existenciu drobného vtáctva na záhrade.

Berberis – dráč (česky dřišťál)

Pre založenie živých plotov sa v našich podmienkach najčastejšie používa druh *Berberis thunbergii*, a to buď v základnej

i Slovenska. Vytvára veľké kríky až stredne veľké stromy. Pre použitie v živých plotoch je výborný. Vyznačuje sa veľkou prispôsobivosťou ku klimatickým i pôdnym podmienkam. Má výborné regeneračné schopnosti, dobre zvláda polohu na slnku i v polotieni. Z javora poľného sa dajú dopestovať i živé ploty vysoké niekoľko metrov. Vďaka vidlicovitému vetviu vetvičiek poskytuje tento javor ideálny priestor pre hniezdenie drobného vtáctva.

Acer campestre

Swida alba

Malus

Carpinus betulus

Fagus sylvatica

pri mladých rastlinách sa ale stáva, že listy rastlina v pude sebazáchovy na zimu zhoď. *Ligustrum vulgare* je opadavý druh, ale jeho kultivar ‘Atrovirens’ býva stálezelený, alebo čiastočne stálezelený. Z vtáčieho zobu sa dajú pomerne rýchlo dopestovať živé ploty až do výšky okolo 2 m.

Carpinus betulus – hrab (česky habr)

Patrí k hlavným listnatým drevinám používaným na dopestovanie listnatých živých plotov. Je to dynamická drevina s výbornou prispôsobivosťou k rôznym pôdnym typom. Má vynikajúce regeneračné schopnosti, a to aj zo starého dreva. Po výsadbe najprv zakoreňuje, až potom začína prirastať nad zemou. Pôsobí

zelenolistej forme, alebo červenolistý kultivar *Berberis thunbergii* ‘Atropurpurea’. Pri zakladaní živého plota z dráčov sa často chybne tým, že sa rastliny vysádzajú príliš ďaleko od seba. V tomto prípade sa rozhodne nevyplatí šetriť na množstve rastlín. Dráče rastú vázovitým spôsobom, v dolnej časti býva rastlina veľmi úzka. Ak sú rastliny vysadené v jednom rade a ďaleko od seba, živý plot býva v dolnej časti riedky. Dráče vysádzajte najradšej v dvoch radoch, približne na vzdialenosť okolo 30 cm.

Acer campestre – javor poľný (česky javor poľný, babyka)

Náš pôvodný javor rastie prirodzene v teplejších oblastiach Čiech, Moravy

Fagus sylvatica – buk lesný (česky buk lesní)

Pestuje sa v základnej zelenolistej forme, alebo ako červenolistý kultivar označovaný názvom *Fagus sylvatica* ‘Purpurea’. Bukom sa najlepšie darí vo vlhkejších oblastiach, dobre zvládajú i polohy vo vyšších nadmorských výškach. Ak majú dobre priepustnú pôdu, nezáleží na tom, či je kyslá alebo zásaditá – v oboch typoch prosperujú rovnako dobre. Buky pučia pomerne neskoro, hlavné mladé rastliny môžu byť citlivé na intenzívny slnečný svit, výborne znášajú polotien.

ARCHITEKTURA

Voda *v malej záhrade*

TEXT A FOTO
Pavel Chlouba

Voda a záhrada patria od nepamäti k sebe. Pestovanie rastlín je na vode priamo závislé, tak ako aj život človeka s vodou priamo súvisí. Stačí pár suchých rokov a význam vody si zrazu uvedomujeme s ešte väčšou naliehavosťou. Stále viac cítime, aká je vzácna a ako ťažký môže byť život bez nej. Vodu na záhrade potrebujeme mať z praktických dôvodov, ale i estetické hľadisko je veľmi podstatné. V skutočnosti ale platí, že oba dôvody sa vlastne prelínajú – krása a účelnosť.

Mnohí z majiteľov záhrad prirodzene túžia spájať oba aspekty a túžia vodu mať, cítiť ju a vidieť, dotýkať sa jej a počúvať jej švelivé piesne. Preto na záhradách vznikajú jazierka ozdobné i kúpacie, bazény i potôčky. Tieto vodné prvky sú veľmi pôsobivé, ale niekedy nie je možné ich na záhrade vybudovať. Dôvodov môže byť viac – financie, technické riešenie či nedostatok priestoru. Na malých záhradách sa bežné vodné prvky ako jazierka či potoky budujú len veľmi zložito, často na úkor iných prvkov. Voda však môže existovať na záhrade v rôznych formách a štýloch. Niektoré z nich sú pritom priestorovo veľmi skromné a dajú sa preto vybudovať aj na tých najmenších záhradách, dokonca aj na terasách a balkónoch.

Aj tieto drobné a skromné vodné prvky vedú vytvoriť pocitovo veľmi silný zážitok, ale to nie je jediný dôvod, prečo sa púšťať do ich budovania. Takmer každý vodný prvok na záhrade má aj silný ekologický dopad na životné prostredie. Voda na záhrade ovplyvňuje mikroklimatické pomery miesta, zvyšuje vlhkosť vzduchu, čím umožňuje existenciu a pestovanie rastlín s vyššími nárokmi na vlhkosť. Niektoré vodné prvky dokážu byť zdrojom „pitnej“ vody pre drobných obyvateľov záhrady. V tejto súvislosti často hovoríme o pítkach pre vtákov, ale skromnú hladinu vody pre život potrebujú aj iní obyvatelia záhrady – drobné cicavce i hmyz. Možno by sme ešte pred pár rokmi nepremýšľali o tom, že

Vytvorením vodného prvku dosiahneme viac ako iba pocitu radosti z peknej veci. Každá hladina či tečúca voda na záhrade ma zmysel, je spojujúcim prvkom krásy s ekologickou rovnováhou. Tak nech to u vás pekne zurčí, tečie, kvapká i šumí.

máme na záhrade podporovať aj hmyz, keď nám mnohé druhy prinášajú zdanlivo viac starostí, ako radostí. Hmyz ale tvorí súčasť krehkej rovnováhy prírodných síl každej záhrady.

Dejte si zdravou limonádu

TEXT **Julie Bláhová**
FOTO **Dreamstime**

Letní horka, žízeň a potřeba se zchladit, nejlépe čerstvou vodou. Pokud vám nechutná, nevadí. Domácí bylinkové či ovocné limonády jsou lepší, pěkné na pohled, levné a obsahují i vitamíny a minerály.

Bylinky s ovocem

Nejjednodušší přípravou domácí limonády je ovoce a bylinky zalit vodou a nechat louhovat. Chuť nápoje ale není příliš výrazná, proto ho připravujte den předem, aby se jednotlivé ingredience vylouhovaly přes noc v lednici. Ovoce nasákne vodou a jeho chuť se do ní více

uvolní. Všechny přísady do limonády musejí být samozřejmě chemicky neošetřené, voda může být kohoutková, filtrovaná i minerální. Bylinky by měly být nastříhané nebo podrcené paličkou.

Před servírováním můžete limonádu přefiltrovat, ale nepřecezená vypadá

ve skleněné láhvi či džbánu atraktivněji. Sklenice můžete ozdobit čerstvými bylinkovými snítkami, lístky nebo jedlými květy, např. sedmikráskami, měsíčkem, levandulí nebo okvětními plátky růží. Nezbytný je i led a pár koleček citronu.

Melounovo-rozmarýnová

Dejte do džbánu jemně nakrájený meloun bez pecek a několik snítek rozmarýnu. Vše zalijte vodou a nechte vyluhovat.

Broskvovo-šalvějová

Pokrájejte broskve na tenké plátky a spolu se nastříhanou snítkou šalvěje je vložte do láhve s čerstvou vodou nebo minerálkou. Nechte několik hodin odležet.

Okurkovo-bylinková

Omytou salátovou okurku nakrájejte na kolečka, grep na měsíčky a přidejte podrcenou větévku rozmarýnu. Vše zalijte minerální vodou a vyluhujte.

Citronovo-mátová

Plátky citronů, limetky, lístky máty a trochu medu promíchejte v karafě s vodou a nechte pár hodin odstát. Dozdobit můžete kvítky brutnáku.

Jahodovo-bylinková

Citron nakrájený na kolečka smíchejte s jahodami pokrájenými na kousky a bylinkami. Zvolit můžete mátu, tymián nebo bazalku. Zalijte vodou a luhujte.

Limonády z květů

Svěží a řízné limonády je možné vyrobit z jakýchkoli jedlých bylinek či rostlin, resp. jejich květů. Připravte si velkou láhev od okurek, do které se vejdou 3 l vody, 150 g cukru [50 g cukru / 1 l vody], vymačkaný a rozkrájený citron nebo 50 ml citronové šťávy z obchodu, zhruba 7 g čerstvých kvasnic a dvě hrsti aromatických a zaručeně jedlých květů.

V části vody nejprve rozpustíte cukr a droždí, přidejte citronovou šťávu a rozkrájenou kůru, květy a dolijte zbytek vody. Sklenici uzavřete tak, aby z ní mohl unikat vzduch, dejte na dva dny na teplé místo a občas promíchejte. Poté přes husté síto přeced'te, zbytky květu vymačkejte a přelijte do lahvi. Neplňte je ale až po okraj a dejte do chladu na pár dní prošumět. Po třech dnech je už limonáda ostřejší, po týdnu je v ní i alkohol. Pozor, dobře prokvašená limonáda se nehodí pro děti a řidiče.

Svařená levandule

Dalším ze způsobů, jak si připravit limonádu, je svařit vybrané květy s cukrem. Jako příklad může posloužit známý recept na levandulovou limonádu. V hrnci stačí přivést k varu 1 l vody, 200 g cukru a tři lžice čerstvých levandulových květů. Po dvou minutách varu nechte nápoj vychladnout, přeced'te do láhve, přidejte citronovou šťávu, led a promíchejte, příp. podle chuti dořed'te vodou. Použít můžete i sušené květy, v tom případě vám jich ale postačí jen 1 lžice. Recept můžete podle chut' obměňovat a vyzkoušet i jiné květy.

Důležité varování

POZOR U limonád z léčivých bylin je třeba myslet na jejich účinky. Platí pro ně známé pravidlo – všeho s mírou. Na obsah účinných látek nemá totiž luhování ani krátké kvašení či var vliv, je proto potřeba s jejich účinky počítat a bylinky střídát. Některé jsou do limonád dokonce nevhodné, zvlášt' když berete určité léky. Vybírejte proto vždy jen takové druhy bylinek, u nichž nejsou uváděny žádné vedlejší účinky a mohou se užívat i dlouhodobě. Kromě léčivých rostlin můžete do limonád ale použít jakékoli jedlé květy či listy okrasných druhů, např. plamenky, růže, sléz nebo ibišek.

Praktické tipy

- * Než překrojíte citron, několikrát ho rukou poválejte po stole, aby změknul a šťáva z něj lépe tekla. Pro více šťávy zkuste také citron nejprve vložit do teplé trouby nebo teplé vody.
- * Pecky z citronu nebo jiného citrusového ovoce při přípravě limonád vyndejte – jsou hořké.
- * Kombinace bylinek se v limonádách nedoporučuje. Zanimke tak jejich typická chuť a výsledek za to nestojí. Jediná povolená varianta je snad jen máta a meduňka.
- * Limonádu z mateřídoušky si nejdříve otestujte na malém vzorku. Ne každému chutná – má zvláštní chuť i vůni. Použít ji každopádně můžete do čaje.
- * Limonády připravené za pomoci čerstvých pekařských kvasnic bývají trochu nadýmové. Předejte tomu můžete jejich výměnou za vinné kvasinky.
- * Místo kvasnic lze použít i cukr, chuťově i nutričně je lepší třtinový. Ke kvašení pak dojde samovolným vytvářením kvasinek. Jen je potřeba více cukru a také času.
- * Bylinkové, květové i ovocné limonády jsou sezónními nápoji. Nepřipravujte si je tedy do zásoby, zkazí se vám. Ideální je průběžná výroba, aby byly v lednici vždy po ruce.

Založte si trvalkový záhon

TEXT A FOTO **Ing. Kvetoslava Dinis**
Mäsiarová,
Isola Bella s.r.o.

Určite budete so mnou súhlasiť, že do našich záhad sa vracajú ruže, lupinusy, pivonky a všetky zabudnuté trvalky zo záhrad našich starých mám. Novinkou nie sú ani levandule či floxy. Aby ste však dosiahli kvitnúci záhon, ktorý vám bude robiť radosť počas celého roka, treba dodržať aspoň niekoľko zásad.

V prvom rade si vyčleňte takú časť záhrady, ktorá bude odpovedať vybranému sortimentu trvaliek a ich nárokom. Môže to byť slnečný záhon, mierne zatienený záhon s dominantným solitérom alebo záhon v tieni. Podľa toho, aké miesto máte k dispozícii, budete vyberať trvalky. Aby záhon vyzeral prirodzene, treba robiť rozvolnenú výsadbu alebo istým spôsobom štylizovaný lúčny porast s kontrastom. Treba sa tiež rozhodnúť, v akých

farebných kombináciách záhon budete tvoriť. A to je už na vašom vkuse, či to bude napríklad čisto modrý záhon, biely, alebo budete modro kvitnúce rastliny kombinovať s tými, ktoré majú kvety ružové či žlté.

V trvalkovom záhone je vhodné použiť solitéru, ktorá bude tvoriť nosný bod kompozície. Odtiaľ budete trvalky sadiť od najvyšších dominantných po nízke až pôdopokryvné, ktoré vám záhon olemujú.

Veľmi dôležité je pripraviť si pôdu pred výsadbou. Zásadne neodporúčam používanie netkanej textílie v trvalkových záhonoch, pretože bráni rastlinám v prirodzenom rozrastaní. Mnohom vhodnejšie, aj keď zdĺhavejšie a namáhavejšie, je odburinenie manuálne alebo s pomocou herbicidu. Pôdu treba zryť aspoň na hĺbku rúča a zapracovať organické, dlhodobé pôsobiacie hnojivo. Trvalky sa vám odvdáčia prirodzeným

rozrastaním sa a po čase dokonalým zapojením záhonu bez burín.

Trvalkový záhon vyžaduje aspoň na jar a niekedy v priebehu sezóny vyplieť od burín. Jedná sa hlavne o prvé roky od založenia záhonu, kým sa trvalky v záhonu dokonale zapoja a nedajú tak šancu buri-
nám. Odporúčaná hustota výsadby trva-
liek je asi päť rastlín na meter štvorcový
v závislosti od veľkosti trvalky – menšie,
pokryvnéjšie druhy môžete vysadzovať

hustejšie. Ak sa jedná o dominanty, tie
použite ojedinele a podsadzte ich men-
šími druhmi. Aby plocha vyzerala ucelene
a aj z diaľky vytvárala kompaktnú hmotu,
použite z jedného druhu vždy viac rastlín.

Rastliny treba počas sezóny výdatne
zalievat'. V prvom roku môžete voľnú plo-
chu medzi trvalkami pokryť mulčom, ale
ani to nie je pravidlom. Pri vhodnom spo-
ne a výsadbe trvalky veľmi rýchlo zapoja
a nebudete potrebovať ani mulč.

**Trvalky sa vám
už po roku odvd'acia
svojou krásou
a prirodzeným
vzhľadom. Vaša záhrada
ožije a nadobudne
farby a premenu počas
celého roku.**

NA NÁVŠTEVE

Učaroval aj vám vidiek? Navštívili sme záhradu, kde návrat k prírodnej záhrade a trvalkovým záhonom trval niekoľko rokov. Bol to vývoj časom nielen pre záhradu, ale aj pre domácu pani, ktorá si svoju záhradu vytvorila úplne sama. Je skvelá nielen v tvorení záhrad, ale aj fotografovaní a cit pre krásu vidno aj v detailoch jej záhrady.

Môj svet je

vidiek

TEXT **Ing. Kvetoslava Dinis**
Mäsiarová, Isola Bella s.r.o
FOTO **Ľubica Kováčová.**

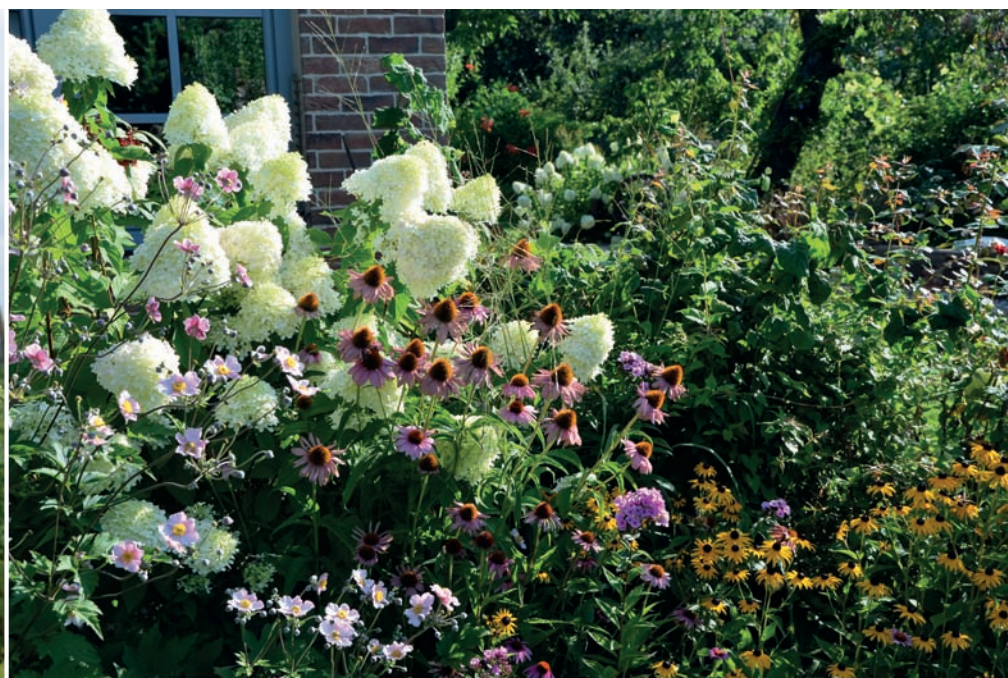
Žiť na vidieku neznamená nemať upravenú a krásnu záhradu. Rozdiel je len v tom, ako vediete svoje záhony v prírodných líniiach, vytvárate zákutia s posedeniami na rôznych miestach. A záhradu sa snažíte čo najviac zakomponovať do okolitého prostredia. Presne takto to vyzerá aj na dnešnej návšteve.

Už pri vstupe vás osloví kompaktná

farebná výsadba, ktorá perfektne dopĺňa dom a navádza návštevníka do zadnej časti záhrady k posedeniu. Po okrajoch vás víta bujná výsadba hlavne okrasných krov, ktoré sa pretekajú v kvitnutí. Ak by ste náhodou zabúdili, Buddy – psík, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tejto záhrady, vás prevedie.

V strede záhrady je ako dominanta

postavená krásna pergola v anglickom štýle s tehlovým obkladom, obkolesená a takmer už zakrytá bohatou výsadbou. Na jar je obsypaná kvetmi wisterie, takže sa tu cítite ako Alicia v ríši divov. Tu si môže celá rodina spoločne oddýchnuť a zabudnúť na rušný deň po práci. Ale ani tu nekončí záhrada ako taká. V pozadí vidno záhradný domček v podobnom

štýle ako pergola a za ním nájdete tú najúchvatnejšiu kuchynskú záhradu, akú som kedy videla. Je proste dokonalá. Asi takú si predstavujem pri každom vidieckom domčeku. Je ako stvorená pre pestovanie byliniek, šalátu, cibulky a, neuveríte, ale aj tu dopestujete dostatočné množstvo paradajok a papriky – dokonca aj na rozdávanie!

V tejto záhrade nechýba ani kompost, zelený trávnik a množstvo drobných

detailov, ktoré dotvárajú toto miesto. Vo výsadbách nájdeme aj zopár solitérnych ihličnanov, vzrastlé a dominantné okrasné stromy, ale aj trvalkové záhony.

Pani domáca má záľubu využiť všetko, čo dýcha históriou, a so vzácnym citom vie využiť tieto prvky v záhrade ako dokonalé akcenty. Preto si tu našiel miesto starý rám, koleso, konvica či stará krhla.

A čo je dôležité? Záhrada je zdravá a prepojená – cítiť v nej život. Nenájdete

tu netkanú textíliu pod rastlinami a predsa prirodzene funguje.

Ak chcete mať záhradu, v ktorej cítiť život, nebojte sa dať na svoje inštinkty. Netreba však zabúdať na to, že aj záhrada je živé spoločenstvo. Neustále sa vyvíja, neustále v nej treba tvoriť, pracovať a dávať do nej energiu. Po celé roky môžete záhradu tvoriť a nikdy nebude hotová. Vašu námahu vám však vráti niekoľkonásobne.

Pomocníci DO LETNÍ ZAHRADY

TEXT **David Brom,**
ZC Jindřichův Hradec
FOTO **archiv výrobců a PRO VOBIS**

SUBSTRAL 2V1 KOMPLEX – směsný přípravek proti škůdcům a zároveň skvrnitostem na okrasných rostlinách. Ideální pomocník v ošetřování okrasných rostlin. Vyřeší černou skvrnitost na růžích, padlí, rzi a zároveň mšice, molice a jiné škůdce.

ROUNDUP EXPRES 6H – totální herbicid, který hubí jak kořeny, tak i listy plevelů. Díky speciální trysce se vytváří kromě klasického postřiku i pěna, která zrychluje účinnost a vstup účinné látky do rostliny. Zároveň zabraňuje nežádoucímu úletu na okolní plochy. Díky tomu, že se dají postřikovače opětovně plnit, máte k dispozici nádobu na opakované použití, do které použijete jen náhradní náplň.

Voda v zahradě je určitě zajímavý prvek, ale ne každý má možnost si na zahradě vytvořit velké koupací jezírko nebo rybníček, který si žije svým vyváženým životem a voda proudící přes filtrační média zůstává dlouhodobě průhledná. Malé vodní plochy a jezírka bez filtrace trpí často problematickou kvalitou vody. Zajímavým doplňkem pro tyto malé plochy je sada přípravků Vodnář malá jezírka: přípravek **BIO2 FIX** vodu prokyslí a mechanicky odstraní vláknité řasy, přípravek **SYSTÉM MINI** aplikovaný po týdnů dlouhodobě zabrání růstu jednobuněčných a vláknitých řas a i v malém jezírku zabezpečí průhlednou čistou vodu.

Česká republika

Zahradní centra CS je profesní sdružení fyzických a právnických osob z České republiky a Slovenska, které se zabývají prodejem celého zahradnického sortimentu s důrazem na rostliny a služby v oboru.

Spojuje nás jeden profesní zájem: nabídnout svým zákazníkům nejlepší služby nejen v oblasti prodeje živých rostlin, semen, zahradnických potřeb a pomůcek, ale také při tvorbě vlastní zahrady.

Název Zahradní centra CS odráží skutečnost, že kromě českých zahradních center jsou členy také zahradní centra ze Slovenska. Všichni naši členové se musejí prokázat odborností, zaručenou kvalitou a českou, respektive slovenskou tradicí. U každého z nás najdete něco navíc, ovšem s velkým sortimentem rostlin, substrátů, hnojiv či zahradnických potřeb budete spokojeni u každého z nás.

DIKÉ spol. s r.o.

463 46 Příšovice (u exitu z R10)
Tel.: +420 603 541 449
www.dike-centrum.cz

Flora centrum Mráz s.r.o.

– Jáchymovská 49, 360 04 Karlovy Vary
Tel.: +420 353 225 752
– K Zahradám 182, 360 10 Karlovy Vary-Sedlec
Tel.: +420 353 222 905
www.flora-centrum.cz

GardenMarket s.r.o.

687 12 Kněžpole ev. č. 1
Tel.: +420 739 238 145
www.gardenmarket.eu

Hortiscentrum s.r.o.

– Žerotínovo nábřeží 101, 667 01 Židlochovice
Tel.: +420 547 237 878
– Kalabousek 1940, 286 01 Čáslav
Tel.: +420 327 313 010
www.hortis.net

JINÁ ZAHRADE s.r.o.

– Ústecká ul., 403 17 Chabařovice
Tel.: +420 606 094 474
– Josefodolská ul., 293 01 Ml. Boleslav-Debr
Tel.: +420 326 210 555
www.jinazahrade.cz

Josef a Marian Janků – Arboretum Šmelcovna

Dva dvory 2311, 680 01 Boskovice
Tel.: +420 737 475 290, +420 732 940 763
www.smelcovna.cz

Malinkovič – zahradní centrum

Bratislavská 16, 690 02 Břeclav
Tel.: +420 519 330 294
www.malinkovic.cz

Školky Montano spol. s r.o.

289 16 Přerov nad Labem 410
Tel.: +420 739 062 808
www.skolky-montano.cz

Trima Plus s.r.o.

Plzeňská 606/17, 353 01 Mariánské Lázně
Tel.: +420 605 298 820
www.zahradaml.cz

Zahradnické centrum Jelínek

Fr. Šafaříka 617, 277 46 Veltrusy
Tel.: +420 315 781 019
www.zahradnictvi-jelinek.cz

Zahradnictví Kunratice

Kunratická spojka 1623, 148 00 Praha 4
Tel.: +420 602 226 876
www.zahradnictvikunratice.cz

Zahradnictví Krumlov

Chvalšinská ul., 381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 731 618 809
www.zahradnictvi-krumlov.com

Zahradní centrum Cílkovi

Na Cintlovce 1474, 268 01 Hořovice
Tel.: +420 728 428 900
www.zacen.cz

Zahradní centrum Dubany s.r.o.

Dubany 17, 530 02 Pardubice
Tel.: +420 775 454 290
www.zahradnictvi-dubany.cz

Zahradní centrum Horní Počernice

All Plants s.r.o., U Županských 4067/2,
193 00 Praha – Horní Počernice
Tel.: +420 775 55 71 71
www.zahradapocernice.cz

Zahradní centrum Parkon

Kanín 116, 289 07 Libice nad Cidlinou
Tel.: +420 739 011 133
www.parkon.cz

Agroservis Stupava

Hviezdoslavova 74, 900 31 Stupava
tel.: +421 265 935 729
www.agro-servis.sk

HadzimaPlant, s.r.o.

Hlavná 1A/1011, 919 51 Špačince
Tel.: +421 905 622 197
www.hadzimaplant.sk

Isola Bella s.r.o.

952 01 Žitavce 149
Tel.: +421 905 417 807
www.isolabella.sk

L'ubomír Šujan - Záhradníctvo Šujan

958 53 Skačany 567
Tel.: +421 908 600 120
www.sujan.sk

SLOVFLÓRA, s.r.o.

Kohányho 97, 935 21 Levice
Tel.: +421 366 312 357
www.slovflora.sk

Záhradníctvo Horváth

– Moyzesová 46, 900 28 Ivanka p. Dunaji
Tel.: +421 903 742 605
– Hlavná 71, 927 01 Šaľa
Tel.: +421 903 261 284
www.zahradnictvomh.sk

Záhradníctvo ROYAL GARDEN

Barčianska 137, 040 17 Košice – Barca
Tel.: +421 905 871 266
www.royal-garden.sk

Záhradníctvo SADEX - Ing. Rastislav Feriančík

Duklianska 19/B, 080 01 Prešov
Tel.: +421 51 772 12 05
www.zahradnictvosadex.sk

Záhradníctvo Vaňo s.r.o.

M. R. Štefánika 1817/29, 026 01 Dolný Kubín
Tel.: +421 903 503 294
www.zahradnictvovano.sk

Záhrady Dobrá Niva s.r.o.

Slobody 5, 962 61 Dobrá Niva
Tel.: +421 455 382 579
www.zdn.sk

facebook.com/zahradnicentra.cs
www.zahradnicentra.eu

TIP zahradních center CS. LÉTO 2018.

Vydává Zahradní centra CS, obchodní družstvo, Josefodolská 352,
293 01 Mladá Boleslav-Debř. IČO: 2836121.

Vydavatelský servis: PRO VOBIS, s.r.o. • Grafická úprava: Sandra Fridrichová
Výšlo v Mladé Boleslavi 11. 6. 2018 • Evidenční číslo MK ČR E 16357

ZÁHRADNÍCTVO HORVÁTH

S podnikaním v obore sme začali v roku 1992 viac menej ako čerství absolventi vysokej školy v Lednici na Morave. Prvé skúsenosti sme síce nabrali v odborných firmách, no predstava mať vlastné podnikanie bola veľmi silná. A tak sme spolu s manželkou pripravovali a realizovali svoje prvé návrhy a realizácie. Pribúdali údržby už zrealizovaných záhrad a potreba pripraviť a ukázať zákazníkom sortiment rastlín pre výsadbu ich záhrady nás viedlo nájsť priestor na výstavnú a predajnú plochu. Prvú predajňu sa nám podarilo otvoriť v Ivanke pri Dunaji na ploche 20 árov a o niekoľko rokov neskôr pribudla druhá predajňa v Šali.

Dnes už 18 rokov ponúkame svojim zákazníkom široký sortiment okrasných a ovocných drevín od malých až po solitérne dreviny, taktiež trvalky, balkónové kvetiny či iné sezónne rastliny. Od skorej jari pripravujeme pre našich zákazníkov výber kvalitných osív, sadby, substrátov, hnojív. Ponúkame aj zeleninové priesady, o ktoré je každoročne veľký záujem.

Už niekoľko rokov pripravujeme tematické dni, ako je bylinkový deň, ktorý je spojený s malou ochutnávkou a ukážkami využitia a spracovania v kuchyni a liečiteľstve. Spolu s malými návštevníkmi na

jeseň vyrezávame tekvice a vytvárame pestrofarebné dekorácie. Vianočný čas umocňujú adventné aranžmány.

Spolu s našim skvelým kolektívom sa snažíme profesionálne poradiť zákazníkom pri výbere a starostlivosti o rastliny, ale v prípade potreby odporučiť ten najvhodnejší prípravok na ochranu rastlín. Okrem chemických prípravkov v boji proti chorobám a škodcom môžeme už dnes ponúknuť alternatívu z pomerne širokej ponuky biologických a prírodných produktov.

V našej práci nás neustále podporuje gestor a propagátor slovenského ovocnárstva profesor Ivan Hričovský.

Spolupracujeme s kolegami z družstva záhradné centrá CS, aby ste našli u nás čo najširší výber produktov, ale aj novinky od domácich a zahraničných dodávateľov, prihliadajúc pritom na kvalitu.

Tešia nás slová spokojnosti, čo nás zaväzuje sa stále zlepšovať.

Miroslav a Gabriela Horváthovi

Akce ZAHRADNÍCH CENTER

Zveme Vás na návštěvu výstav a akcí do našich zahradních center

Arboretum Šmelcovna, Boskovice

1. – 31. 8. TRÁVY A TRVALKY V ARBORETU

Isola Bella s.r.o., Žitavce

25. – 30. 6. RUŽOVÝ TÝŽDEŇ

Množstvo odrôd hortenzií a ruží v ponuke. Tvorba romantických zákutí z ruží a hortenzií s našou pomocou.

29. – 30. 6. DNI ZÁHRADNÉHO ARCHITEKTA

Už tradične vám v našej predajni ponúkame bezplatné poradenstvo a konzultáciu s našim záhradným architektom.

23. – 28. 7. KVETY V TIENI

Poradíme vám, ako si vytvoriť záhon v tieni. Ponúkame bohatú škálu tieňomilných druhov.

24. – 25. 8. DNI ZÁHRADNÉHO ARCHITEKTA II.

Konzultácie so záhradným architektom. Poradíme, naskicujeme a zvolíme tie pravé rastliny.

17. – 22. 9. ČARO FARIEB JESENE

Výber tých najrozmanitejších okrasných tráv, heucher, vresov, vresovcov a iných zaujímavých rastlín.

moderní časopis nejen o zahradě

Zahrádkář

**DVA
ČASOPISY
jedna cena
336 Kč
300 Kč**

Za objednávku ročního předplatného s heslem TIP získáte sadu 10 osiv od společnosti Moravoseed

DÁRKY PRO PŘEDPLATITELE!

**speciál 2x ročně
KNIHOVNÍČKA ZAHŘÁDKÁŘE**

**každý leden
STOLNÍ KALENDAŘ**

**6 x ročně
SEMÍNKA**

**S dárkovým certifikátem též jako
ideální dárek pro kutily, zahrádkáře
a hospodyňky**

časopis Zahrádkář, Rokycanova 318/15

vydává Český zahrádkářský svaz od roku 1969

objednávky předplatného: bezplatná linka 800 100 134

nebo na www.zahradkar.org

SPOLU

DOKÁŽEME VÍC

- + Přírodními procesy vzniká z vermikompostu „Žížalí voda“.
Podporuje bohatší kvetení a vyšší tvorbu zdravých plodů
- + Obsahuje růstové enzymy.
Rostliny po něm rostou téměř před očima.
- + Posiluje imunitu a regeneruje oslabené rostliny rajčat a paprik.
Škůdce, choroby a nedbalou péči snášejí rostliny mnohem lépe.
- + Kristalon a Žížalí voda se skvěle doplňují.
Až o 1/3 vyšší sklizeň!

www.vitalitykomplex.cz

CONMETALL®

CONNEX®

**Ruční nářadí
pro dům, dílnu
a zahradu**

Práce na zahradě je nejlepším odpočinkem od každodenního stresu

CONMETALL®
WWW.CONMETALL.CZ

Partyzánská 18, Opava 5, 747 05
Pevná linka: +420 553 662 403 Mobil: +420 602 503 080
E-mail: info@conmetall.cz Web: www.conmetall.cz

CONNEX®